

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Фаховий медико-фармацевтичний коледж**

Циклова комісія професійних фармацевтичних дисциплін

Затверджено

Педагогічною радою
медико-фармацевтичного коледжу
Полтавського державного медичного університету
протокол № 10 від 22 травня 2024

Директор коледжу Н.П. Куценко

ПРОГРАМА
ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ
(Практично орієнтований комплексний кваліфікаційний іспит)

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА Фармація
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 22 Охорона здоров'я
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 226 Фармація, промислова фармація
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ фаховий молодший бакалавр фармації,
промислової фармації

Розроблено робочою групою викладачів циклової комісії професійних фармацевтичних дисциплін

- 1.Герасименко А.М. – викладач першої категорії професійних фармацевтичних дисциплін, завідувач відділення.
- 2.Хмельницька О.А.- кандидат фармацевтичних наук, викладач вищої категорії професійних фармацевтичних дисциплін.
- 3.Караташ А.В. – викладач першої категорії, голова циклової комісії професійних фармацевтичних дисциплін.
- 4.Лісніченко О.О. – викладач вищої категорії професійних фармацевтичних дисциплін.
- 5.Агаєва Х.Е. – викладач першої категорії професійних фармацевтичних дисциплін.
- 6.Тарасовський О.Д. – викладач першої категорії професійних фармацевтичних дисциплін.
- 7.Купріянова О.М. – кандидат фармацевтичних наук, викладач, керівник ТОВ «ПОДОРОЖНИК ПОЛТАВА»
- 8.Писаченко Н.М. – заступник директора з якості ТОВ «ЛІКИ ПОЛТАВЩИНИ»

Робочу програму розглянуто та схвалено цикловою комісією професійних фармацевтичних дисциплін

Протокол від “25” квітня 2024 р. № 9

Голова ЦК

Нормативною формою атестації здобувачів згідно Стандарту освіти є комплексний кваліфікаційний іспит.

Атестація здобувачів освітньо-професійної програми Фармація спеціальності 226 Фармація, промислова фармація освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту та практично орієнтованого комплексного кваліфікаційного іспиту, визначених [стандартом фахової передвищої освіти зі спеціальності 226 Фармація, промислова фармація](#) професійного стандарту за професіями «Асистент фармацевта», затвердженого наказом ГО «Об'єднання організацій роботодавців медичної та мікробіологічної промисловості України» від 23.03.2023р. №03-23 та освітньо-професійною програмою.

Атестація здобувачів освіти проходить у два етапи:

I етап - єдиний державний кваліфікаційний іспит, який проводить Центр тестування при Міністерстві охорони здоров'я України відповідно до [Постанови Кабінету Міністрів України від 19.05.2021 №497 «Про атестацію здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому \(бакалаврському\) та другому \(магістерському\) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту»](#);

II етап – Практично орієнтований комплексний кваліфікаційний іспит, який спрямований на перевірку досягнень результатів навчання, що забезпечують набуття спеціальних компетентностей шляхом розв'язання професійних практичних завдань.

Атестація завершується видачею диплома з додатком встановленого зразка про присвоєння освітньої кваліфікації фаховий молодший бакалавр фармації, промислової фармації та присудженням професійної кваліфікації - асистент фармацевта.

Діагностика якості підготовки фахівців здійснюється під час атестації здобувачів освіти у терміни, що передбачені навчальним планом.

1. Опис

Інформаційний обсяг

Найменування показників	Освітньо-професійна програма, галузь знань, спеціальність, освітня кваліфікація	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів – ECTS	Освітньо-професійна програма Фармація	Обов'язкова компонента	
1	Галузь знань 22 Охорона здоров'я		
Загальна кількість годин: 30	Спеціальність 226 Фармація, промислова фармація	Рік підготовки:	
			II-й
		Семестр	
			IV-й
		Вид контролю Єдиний держаний кваліфікаційний іспит	

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки)

Пререквізити:

Всі освітні компоненти за ОПП.

Постреквізити:

Професійна діяльність. Продовження навчання для здобуття вищої освіти:

- Початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти;
- перший (бакалаврський) рівень вищої освіти;
- другий (магістерський) рівень вищої освіти.

Набуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих, у тому числі післядипломної освіти.

2. Мета та завдання

Метою ЄДКІ є оцінка рівня засвоєння практичних навичок професійно-орієнтованих дисциплін та набуття професійно-орієнтованих компетентностей. ЄДКІ є обов'язковим компонентом індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація».

Для успішного складання кваліфікаційного іспиту майбутній фаховий молодший бакалавр фармації, промислової фармації має набутися компетентностей, відповідно до стандарту фахової передвищої освіти за

спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2023 року № 700 «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 226 Фармація, промислова фармація освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».

Єдиний державний кваліфікаційний іспит складається із двох етапів:

I-й етап – тестовий контроль, проведення якого забезпечує Центр тестування при МОЗ України;

II етап – практично орієнтований іспит проводиться на базі коледжу у спеціально облаштованих аудиторіях, навчальних лабораторіях, тренажерних залах.

Практично орієнтований іспит відбувається в один етап на трьох локаціях:

«Технологія ліків», «Фармакологія», «Організація та економіка фармації».

Кваліфікаційний іспит містить завдання, що оцінюють набуття майбутнім фаховим молодшим бакалавром фармації, промислової фармації здатності використовувати нормативно-правові акти України та дотримуватися положень належних фармацевтичних практик щодо здійснення професійної діяльності; здатності відпускати споживачам лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту; здатності забезпечувати належне зберігання лікарських засобів та інших товарів аптечного асортименту; здатності надавати фармацевтичну допомогу (послугу) споживачам лікарських засобів та товарів аптечного асортименту; здатності виконувати завдання, направлені на забезпечення та контроль якості лікарських засобів та лікарської рослинної сировини; здатності виготовляти лікарські засоби в умовах аптеки; здатності ідентифікувати лікарську рослинну сировину, систематизувати її за класами хімічної будови біологічно активних речовин.

Програма кваліфікаційного іспиту складається з розділів щодо системи лікарського забезпечення населення, ліцензування фармацевтичної діяльності, державної системи забезпечення якості лікарських засобів, організації роботи аптеки з товарними запасами, організації відпуску лікарських засобів, організації виготовлення (виробництва) лікарських засобів в умовах аптеки, організації грошового обігу та обліку руху грошових коштів в аптечних закладах, порядку проведення інвентаризації товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів в аптечних закладах, фармакології, фармацевтичного аналізу лікарських засобів, морфологічного аналізу та використання лікарської рослинної сировини.

Кваліфікаційний іспит проводиться за такими принципами: академічна доброчесність; об'єктивність; прозорість і публічність; нетерпимість до корупційних та пов'язаних з корупцією діянь; єдність методики оцінювання результатів.

Особливість практично-орієнтованого державного іспиту полягає в оцінюванні якості вирішення випускником типових задач діяльності фахівця в умовах, наближених до професійних.

3.Перелік професійних компетентностей з дисциплін включених до атестації

Організація та економіка фармації

Виконувати вимоги законів, підзаконних нормативно-правових актів України, нормативних документів, стандартів у сфері професійної діяльності;
Користуватися нормативною, довідковою, навчальною та науковою літературою для вирішення професійних задач;
Використовувати фармацевтичну інформацію в професійній діяльності;
Організовувати свою роботу на посадах, які можуть займати фармацевти в аптеках;
Здійснювати відпуск лікарських засобів населенню, лікувально-профілактичним та іншим закладам;
Володіти методикою визначення вартості лікарських засобів, виготовлених в умовах аптеки;
Реєструвати рецепти відповідним способом у встановленому законодавством порядку;
Дотримуватися норм фармацевтичної етики та деонтології під час виконання своїх посадових обов'язків;
Здійснювати приймання рецептів;
Контролювати якість лікарських засобів під час їх приймання, зберігання, виготовлення та відпуску;
Здійснювати відпуск лікарських засобів по рецептам та без рецептурний відпуск;
Пояснювати важливість профілактичних заходів щодо запобігання поширеності захворювань серед населення;
Здійснювати інформаційно-роз'яснювальну роботу з висвітлення таких факторів ризику, як недостатнє фізичне навантаження, зайва вага, наявність шкідливих звичок (тютюнопаління, надмірне вживання алкоголю) як головних передумов високого рівня захворюваності;
Аналізувати та оцінювати медичну та фармацевтичну інформацію, та доносити її до відвідувачів аптеки;
Здійснювати облік рецептури;
Організовувати свою роботу на посадах, які можуть займати фармацевти на аптечних складах (оптових фармацевтичних фірмах);
Вести облік робочого часу;
Вести внутрішньогосподарського облік операцій, пов'язаний з рухом товарно-матеріальних цінностей в аптечних закладах;
Проводити касові операції з застосуванням РРО;
Складати звітність структурних підрозділів аптеки та товарного звіту аптеки;
Проводити інвентаризацію товарно-матеріальних цінностей та відображати її результати в обліковій документації;
Аналізувати основні показники торгівельно-фінансової діяльності аптек;
Виконувати вимоги законів, підзаконних нормативно-правових актів України, нормативних документів, стандартів у сфері професійної діяльності;
Організовувати діяльність структурних підрозділів аптеки у відповідності з нормами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки;

Забезпечувати виконання вимог санітарно-протиепідемічного режиму;
Вести облік робочого часу працівників структурних підрозділів аптеки;
Фіксувати факти порушення трудової дисципліни працівниками структурних підрозділів аптеки;
Визначати поточну потребу у лікарських засобах та інших товарах аптечного асортименту структурного підрозділу аптеки;
Складати заявки на поповнення товарних запасів структурного підрозділу аптеки;
Розумітися на методах оцінки якості (видах внутрішньоаптечного контролю якості) лікарських засобів, виготовлених в умовах аптеки;
Приймати товарно-матеріальні цінності в структурних підрозділах аптеки;
Організовувати забезпечення визначених виробником умов зберігання лікарських засобів;
Виконувати правила поводження з відходами лікарських засобів в аптеці та з лікарськими засобами, які стали непридатними;
Обліковувати товарні витрати на надання домедичної допомоги, господарські потреби, проведення лабораторного аналізу лікарських засобів, списання непридатного товару;
Відображати залишки товарно-матеріальних цінностей у відповідних документах під час проведення інвентаризації;
Складати товарні звіти окремих відділів аптеки, її структурних підрозділів;
Здійснювати обмежені організаційні функції при аналізі та плануванні управлінської політики аптечних закладів;
Використовувати програмне забезпечення автоматизованих систем аптеки для виконання завдань з обліку та звітності;
Використовувати мобільні медичні технології (онлайн-додатки та сервіси) та працювати в електронній системі охорони здоров'я;
Брати участь у визначенні поточної потреби у лікарських засобах та інших товарах аптечного асортименту та в організації їх замовлення у постачальників;
Брати участь у прийманні товарно-матеріальних цінностей в аптеці та її структурних підрозділах;
Брати участь у проведенні вхідного контролю якості лікарських засобів (у визначених законодавством випадках – проводити вхідний контроль якості лікарських засобів);
Підтримувати в приміщеннях належні умови для зберігання лікарських засобів та товарів аптечного асортименту;
Забезпечувати визначені виробником умови зберігання лікарських засобів;
Розміщувати лікарські засоби на місцях їх зберігання з дотриманням правил, умов, стандартів;
Підтримувати особливі умови для зберігання та схоронності отруйних речовин, наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів
Контролювати терміни придатності лікарських засобів, визначати їх залишковий термін придатності, вносити дані у відповідні облікові документи;
Виконувати правила поводження з відходами лікарських засобів в аптеці та з лікарськими засобами, які стали непридатними відповідно до вимог законодавства;
Оформлювати відповідні документи при здаванні грошової виручки;

Проводити облік готівкової та безготівкової реалізації лікарських засобів та інших товарів аптечного асортименту у відповідних документах;
Обліковувати надходження товару у первинних документах;
Проводити облік готівкової та безготівкової реалізації лікарських засобів та інших товарів аптечного асортименту у відповідних документах;
Застосовувати елементи мерчандайзингу.

Технологія ліків

Виконувати вимоги наказів МОЗ України, Державної Фармакопеї України, нормативних документів, інструкцій, стандартів, настанов у процесі виготовлення (виробництва) лікарських засобів в умовах аптеки;
Дотримуватися вимог санітарно-протиепідемічного режиму в аптечних закладах;
Дотримуватися вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки на робочому місці;
Працювати з рецептом;
Користуватися даними, наведеними в довідковій літературі, необхідними в процесі проведення розрахунків та приготування лікарських форм;
Володіти навичками роботи з апаратами, приладами, мірним посудом, засобами малої механізації в процесі виготовлення ліків;
Розраховувати кількості діючих, допоміжних речовин, лікарської рослинної сировини, екстрагента в лікарських формах;
Дозувати речовини за масою, об'ємом, краплями;
Забезпечувати дотримання асептичних умов роботи відповідно до вимог законодавчих та нормативних документів;
Виготовляти напівфабрикати, концентровані розчини (концентрати), лікарські засоби, що зберігаються готовими про запас до видачі за рецептом або замовленням;
Маркувати, зберігати напівфабрикати, концентровані розчини (концентрати), лікарські засоби, виготовлені про запас;
Розфасовувати продукцію «in bulk», наповнювати та маркувати контейнери (упаковку) з прописаними ліками;
Розумітися на методах оцінки якості (видах внутрішньоаптечного контролю якості) лікарських засобів, виготовлених в умовах аптеки;
Користуватися даними, наведеними в довідковій літературі, необхідними в процесі проведення розрахунків та приготування лікарських форм;
Володіти навичками роботи з апаратами, приладами, мірним посудом, засобами малої механізації в процесі виготовлення ліків;
Перевіряти дози отруйних та сильнодіючих речовин у різних видах лікарських форм залежно від їх призначення;
Розраховувати кількості діючих, допоміжних речовин, лікарської рослинної сировини, екстрагента в лікарських формах;
Дозувати речовини за масою, об'ємом, краплями;

Забезпечувати дотримання асептичних умов роботи відповідно до вимог законодавчих та нормативних документів;

Дотримуватися параметрів та режимів стерилізації в процесі виготовлення стерильних лікарських форм;

Виготовляти тверді лікарські форми, лікарські форми з рідким дисперсійним середовищем, м'які лікарські форми, ліки для парентерального застосування та такі, що потребують асептичних умов виготовлення, гомеопатичні ліки;

Знаходити шляхи подолання несумісностей у рецептурних прописах, оцінюючи можливість приймання таких рецептів та відпуску за ними ліків

Маркувати, складати паспорти письмового контролю, зберігати лікарські форми, виготовлені в умовах аптеки;

Розумітися на методах оцінки якості (видах внутрішньоаптечного контролю якості) лікарських засобів, виготовлених в умовах аптеки;

Володіти методикою визначення вартості лікарських засобів, виготовлених в умовах аптеки;

Реєструвати рецепти відповідним способом у встановленому законодавством порядку;

Пояснювати важливість профілактичних заходів щодо запобігання поширеності захворювань серед населення;

Здійснювати інформаційно-роз'яснювальну роботу з висвітлення таких факторів ризику, як недостатнє фізичне навантаження, зайва вага, наявність шкідливих звичок (тютюнопаління, надмірне вживання алкоголю) як головних передумов високого рівня захворюваності;

Аналізувати та оцінювати медичну та фармацевтичну інформацію, та доносити її до відвідувачів аптеки;

Фармакологія

Володіти нормами професійної етики та культури мовлення у процесі спілкування;

Виконувати дії у відповідності зі стандартами якості обслуговування;

Виконувати вимоги законів, підзаконних нормативно-правових актів України, нормативних документів, стандартів у сфері професійної діяльності;

Дотримуватися вимог санітарно-протиепідемічного режиму в аптечних закладах;

Виконувати перевірку правильності виписування рецепта, прописаних разових та добових доз препаратів, які містять наркотичний засіб, психотропну речовину чи прекурсор, отруйних і сильнодіючих лікарських засобів;

Знаходити рішення в ситуаціях, пов'язаних з тимчасовою відсутністю лікарського засобу та можливостями проведення взаємозаміни в межах однієї міжнародної непатентованої назви та лікарської форми;

Підбирати оптимальну форму лікарського препарату з урахуванням фармакокінетичних та фармакодинамічних особливостей та способу застосування;

Орієнтуватися в номенклатурі, асортименті, класифікації, фармакодинаміці лікарських засобів;

Установлювати зв'язок між фармакодинамікою, показаннями до застосування та можливими побічними ефектами лікарських засобів;

Давати фармакологічну характеристику лікарським засобам, які впливають на всі системи органів безпосередньо та/або опосередковано;

Орієнтуватись в особливостях та безпеці застосування стероїдних, хіміотерапевтичних та радіопротекторних засобів;

Ідентифікувати лікарські засоби за допомогою МНН, торгової та хімічної назви щодо їх приналежності до певної фармакологічної групи;

Визначати оптимальні лікарські форми, шляхи введення та режим дозування безрецептурних лікарських засобів для лікування болю та захворювань;

Пояснювати основні ефекти лікарських засобів при їх поєднаному застосуванні між собою, взаємодію з їжею та алкоголем;

Інформувати про небезпеку безвідповідального самолікування поширених захворювань органів травлення, дихання, алергічних станів, больових синдромів;

Відповідати на питання щодо особливостей дії та раціонального застосування лікарських препаратів рослинного походження;

Пояснювати правила зберігання лікарських засобів та товарів аптечного асортименту в домашніх умовах;

Дотримуватися вимог санітарно-протиепідемічного режиму в аптечних закладах;

Оцінювати конкретну проблему зі здоров'ям у пацієнта на основі алгоритму фармацевтичної опіки.

4. Перелік рекомендованої рецептури та ситуаційних завдань 3 ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЕКОНОМІКА ФАРМАЦІЇ»

ЗАВДАННЯ 1. Здійснити приймальний контроль рецепта, який поступив в аптеку від населення.

Rp:

Codeini phosphatis 0,01

Camphorae 0,05

Natrii hydrocarbonatis 0,2

Misce, fiat pulvis

Da tales doses N 3.

Signa: По 1 порошку 3 рази на день

Rp: Dimedroli 0.36

Sacchari 3.0

Misce fiat pulvis

Divide in partes aequales № 12

Signa: По 1 порошку 3 рази на день всередину

Rp: Aethylmorphini hydrochloridi 0.02

Analgini 0.25

Misce, fiat pulvis

Da tales doses №10

Signa. По 1 порошку 3 рази на день

Rp: Ephedrini hydrochloride 0.1

Dimedroli 0.2

Mentholi 0.3

Zinci oxydi 2.0

Lanolini 8.0

Vaselini 20.0

Misce, fiat unguentum

Da. Signa. Мазь для носа.

Rp: Atropini sulfatis 0.0005

Sacchari 0.3

Misce, fiat pulvis

Da tales doses №10

Signa. По 1 порошку 3 рази на день

Rp: Ac. acetylsalicylici 0,3

Coffeini-natrii benzoatis 0,2

Thiamini chloridi 0,05

M. f. pulv.

D. t. d. № 20

Rp: Strychnini nitratis 0,05
Phenobarbitali 5,0
Pulveris et radices Valerianae quantum satis.
Misce, fiant pilulae N 100.
Da. Signa:

Завдання 2. Вирішити ситуаційну задачу.

В аптеку надійшли лікарські засоби від оптового постачальника за супровідними документами.

Наведіть алгоритм дій з приймання лікарських засобів в аптеку від оптового постачальника та перелічіть обов'язки «Уповноваженої особи».

Обчисліть заробітну плату до видачі для кожної із працівниць, нарахуйте ЄСВ на загальну заробітну плату та оформіть операцію видачі заробітної плати працівникам документально.

Працівники аптеки ТОВ «Магнолія» працювали у святковий день 8 березня (в місяці 22 робочих дні).

1 - Для фармацевта Скалацької І.В. з посадовим окладом 10500 грн. (робота у святковий день входить в норму робочих днів у місяці);

2 - Для асистента фармацевта Безкоровайної О.Я., з посадовим окладом 10000 грн. (робота у святковий день є понад норму робочих днів у місяці).

Оформіть готівкові операції у касовій книзі. Охарактеризуйте нормативно-правові документи, які регламентують порядок здійснення касових операцій.

Касиром аптеки протягом дня здійснювалися такі розрахунково-касові операції:
залишок готівки на початок дня становить – 5600 грн.

виручка аптеки становить – 50 200 грн.

видано кошти під звіт (на відрядження) – 5000 грн.

надійшло коштів з банку на виплату авансу – 36 000 грн.

здано виручку в банк в сумі – 30 000 грн.

видано авансу працівникам аптеки – 16 000 грн.

Охарактеризуйте нормативно-правові документи, які регламентують порядок відпуску лікарських засобів, які підлягають ПКО. На підставі первинних облікових документів здійсніть предметно-кількісний облік, розрахуйте книжковий залишок. Розрахуйте норми природних втрат та заповніть інвентаризаційні документи.

Здійснить відпуск кожного з наведених лікарських засобів керуючись нормативно-правовими документами. Відпуск безрецептурних лікарських засобів проведіть у відповідності до фармацевтичної опіки. Відпуск рецептурних лікарських засобів проведіть за електронними рецептами.

До аптеки звернулася відвідувачка з списком на лікарські засоби, які їй потрібно придбати, а саме:

Ампіокс капс. 0,25г № 20; Бронхікум еліксир фл. 130 г.; «Сорбекс» (вугілля активоване) капс. № 20; Кофеїн-бензоат натрію розч. д/ін. 10% – 1 мл. амп. № 10.

Здійснить приймання лікарських засобів в аптеці. Наведіть перелік супровідних документів. Охарактеризуйте належні умови зберігання вказаних лікарських засобів відповідно до вимог належної практики зберігання. Необхідні дані температурного режиму та відносної вологості повітря для забезпечення якості лікарських засобів зареєструйте в облікових документах. Охарактеризуйте нормативно-правові документи, які регламентують порядок приймання та зберігання лікарських засобів.

В аптеку від ПП «Оптіма-фарм» відповідно до супровідних документів надійшли лікарські засоби: Дигоксин таб. 0,25 мг № 40, Борщагівський ХФЗ, Україна; Дилтіазем таб. 0,06 мг бліст. № 10, Лубнифарм Україна; Лізиноприл-Ратіофарм табл. 10 мг № 30, Ратіофарм, Німеччина; Індапен таб. 2,5 мг № 20, Polpharma, Польща; Німесил гран. д/п сусп. 100 мг пакетик 2г № 30, Berlin-Chemie Menarini, Німеччина.

Здійснить відпуск лікарського засобу у відповідності до вимог фармацевтичного забезпечення пільгових категорій населення.

Зареєструйте рецепт в документах управлінського та бухгалтерського обліку

В аптеку ТОВ «Полтавафарм» до рецептурно-виробничого відділу надійшов рецепт від хворого на цукровий діабет другого типу:

Візьми: Таблеток Метформіну 1,0 N. 30

Дай. Познач : По 1таблетці 2 рази на день

В аптеку ТОВ «Вітамінка» до рецептурно-виробничого відділу надійшов рецепт від онкологічного хворого:

Візьми: Супозиторіїв Трамалу 0,1 N 10

Дай. Познач: По 1 супозиторію 2 рази на день.

Здійснить відпуск лікарського засобу у відповідності до вимог фармацевтичного забезпечення пільгових категорій населення.

Зареєструйте рецепт в документах управлінського та бухгалтерського обліку.

Охарактеризуйте вимоги до виготовлення внутрішньоаптечної заготовки та фасовки. Проведіть відповідні розрахунки для виготовлення лікарського засобу та визначте його вартість. Заповніть всю необхідну документацію.

Аптека № 212 здійснює діяльність з виготовлення лікарських засобів в умовах аптеки. Асистент фармацевта здійснив виготовлення розчину Калію йодиду 2% – 0,5 л, фасува ьник розфасував у 50 флаконів по 10мл.

Перерахуйте документи, які повинна надати старша медична сестра хірургічного відділення лікувально-профілактичного закладу в аптеку для отримання лікарських засобів. Здійсніть відпуск лікарських засобів з аптеки в ЛПЗ згідно вимог чинного законодавства. Зареєструйте відпуск лікарських засобів в документах обліку.

Старша медична сестра хірургічного відділення лікувально-профілактичного закладу звернулась до міжлікарняної аптеки для отримання лікарських засобів, а саме: розчину Кетаміну для ін'єкцій 50 мг/мл 10 мл № 5; Рифампіцину табл. 0,4 мг № 50; розчину Етіотрасту для ін'єкцій 3 мл № 5; Тазепаму (оксазепам) табл. 0,01мг № 50.

Аптека проводить відпуск субстанції кодеїну фосфату.

На перше число місяця потрібно провести інвентаризацію лікарських засобів, які підлягають предметно-кількісному обліку.

За результатами інвентаризації встановлено, що:

залишок кодеїну фосфату на 01.03.202_р. становить – 0,15 г;

перше постачання за рахунком-фактурою № 2785 від 02.03.202_р. – 1,92 г;

друге постачання за рахунком-фактурою № 3940 від 15.03.202_р. – 1,94 г;

фактичний залишок лікарського засобу становить – 1,01 г;

видаток кодеїну фосфату за міжінвентаризаційний період складає – 2,81 г.

Перелічіть первинні документи, які були використані для складання звіту.

Охарактеризуйте вимоги до оформлення первинних документів.

Розрахуйте оптову і роздрібну реалізацію. Перелічіть операції, які збільшують та зменшують товарні залишки. Розрахуйте залишок товару на кінець періоду.

Завідувач аптеки складає товарний звіт на останнє число місяця маючи наступні дані:

залишок товару на початок періоду - 375000 грн.,

поступило товару на 245000 грн.,

сума реалізації товару за готівку - 350000 грн.,

сума безкоштовного відпуску - 23000 грн.,

куплено аптечного посуду на 2000 грн.,

повернено товару постачальнику -1200 грн.,

повернено тари постачальнику на 500 грн.

реалізовано товару міській лікарні №1 на суму 120 000 грн.

відпущено лікарських засобів за безоплатними рецептами на суму 220 тис. грн.

Охарактеризуйте порядок проведення інвентаризації. Заповніть розписку на початок проведення інвентаризації. Визначити залишок товару на початок

інвентаризації. Охарактеризуйте управлінські документи та нормативно-правові акти, які регламентують порядок проведення інвентаризації

В аптеці перед складанням річної фінансової звітності на 1 листопада 202__ р. буде проведена інвентаризація.

Сума товару за прибутковими документами із залишком – 125500 тис. грн., роздрібна реалізація – 80000 грн.,

дооцінка – 1700 грн.,

куплено аптечний посуд на 2000 грн.,

повернено товару на склад – 5000 грн.,

нараховано внесків із зарплати 20000 грн.

Залишок грошових коштів становить

1000 грн. – 1

100 грн. – 1

50 грн – 3

20 грн – 5

10 грн – 20

Охарактеризувати Порядок надання допомоги з тимчасової непрацездатності. Оформіть Табель обліку робочого часу (типова форма № П-5). Нарахуйте суму допомоги з тимчасової непрацездатності. Охарактеризуйте залежність розміру компенсації від стажу роботи працівника. Оформіть видачу коштів видатковими документами.

Фармацевт аптеки хворів у березні 202__ року протягом 10 днів (в місяці 22 робочих дні); стаж роботи провізора – 8 років, середньоденний заробіток – 380 грн. 20 коп.

Охарактеризуйте управлінські документи та нормативно-правові акти, які регламентують порядок проведення інвентаризації. Охарактеризуйте порядок проведення інвентаризації. Визначте результати інвентаризації з урахуванням норми природньої втрати та відобразіть в документах управлінського обліку.

Виробнича аптека перед складанням річної фінансової звітності провела планову річну інвентаризацію товару. За результатами інвентаризації встановлено, що залишок товару по бухгалтерському обліку становить 2 849 000 грн., фактичний залишок товару становить 2 848 700 тис. грн. Виготовлено екстемпоральних лікарських засобів за міжінвентаризаційний період на суму 220 000 грн. Відділ запасів в аптеці не виділений.

Поясніть порядок організації приймання товару в аптеці. Розрахуйте роздрібну ціну та суму торгової націнки на вказані лікарські засоби. Охарактеризуйте нормативно-правові документи, які регламентують порядок ціноутворення на лікарські засоби.

В аптеку надійшли лікарські засоби від оптового постачальника, які відносяться до переліку лікарських засобів, необхідних для виконання заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій гострої респіраторної хвороби COVID-19, а саме: табл. Азитроміцину 500 мг № 3 за закупівельною ціною 50 грн. в кількості 40 упаковок, та розчин Дексаметазону 4 мг/1мл № 25 за закупівельною вартістю – 330 грн. в кількості 20 упаковок.

Охарактеризуйте вимоги до виготовлення внутрішньоаптечної заготовки, концентратів, напівфабрикатів та фасовки. Проведіть відповідні розрахунки для виготовлення лікарського засобу та визначте його вартість. Заповніть всю необхідну документацію.

Фармацевт аптеки здійснив виготовлення внутрішньоаптечної заготовки, а саме: розчину натрію броміду 20% – 1 л та зареєстрував в документах обліку.

Охарактеризуйте порядок надання відпусток працівникам аптек.

Охарактеризуйте нормативно-правові документи, які регламентують порядок надання відпусток. Розрахуйте суму нарахування відпускних фармацевту аптеки та суму коштів до видачі. Здійсніть документальне оформлення.

Фармацевту аптеки № 2 надали щорічну відпустку тривалістю 31 календарний день. Посадовий оклад фармацевта – 14 000 грн., (сума премій за розрахунковий період – 5000 грн.).

Розрахуйте залишок грошей в КОРО на кінець дня. Оформіть первинні документи з обліку видаткових, касових операцій, оформіть книгу КОРО у відповідності до вимог чинного законодавства. Вкажіть нормативні документи. Охарактеризувати терміни зберігання КОРО та контрольної касової стрічки.

Аптека для обслуговування населення використовує реєстратор розрахункових операцій (РРО). Щоденно на РРО асистент фармацевта друкує фіскальний звітний чек (Z-звіт) з обнуленням інформації в оперативній пам'яті та реєструє дані у КОРО.

Відомо, що протягом дня залишок готівки в КОРО становить 2200 грн., залишок коштів, сума продажу товару становить 23090 грн. 50коп., сума коштів, інкасованих в банк становить 18000 грн., виплачено матеріальної допомоги в сумі 1000 грн.

Опишіть алгоритм дій Уповноваженої особи при виявленні забороненого лікарського засобу за розпорядженням Держлікслужби. Охарактеризуйте порядок знищення неякісного лікарського засобу відповідно до діючого законодавства.

Уповноваженою особою аптеки виявлено лікарський засіб Триметазидину дигідрохлорид, порошок (субстанція) у подвійних поліетиленових пакетах для фармацевтичного застосування, виробництва Мапс Лабораторіс Приват Лімітед, Індія отриманий від оптового постачальника за супровідними документами та заборонений до реалізації та застосування розпорядженням Держлікслужби з лікарських засобів та контролю за наркотиками.

Охарактеризуйте законодавство, що регламентує порядок відбору лікарських засобів для підтвердження їх якості. Опишіть алгоритм дій Уповноваженої особи відносно вилучених лікарських засобів. Заповніть АКТ відбору зразків лікарських засобів для лабораторного аналізу їх якості. Охарактеризуйте порядок знищення неякісного лікарського засобу відповідно до діючого законодавства.

В аптеці ТОВ «Мед-сервіс» інспектором Держлікслужби, під час проведення перевірки щодо забезпечення якості лікарських засобів, з метою підтвердження якості проведено відбір зразків сумнівних лікарських засобів для проведення їх лабораторного контролю:

Валеріани настойка 25 мл, сер. 152142023, виробник Тернофарм ООО (Україна, Тернопіль) Реєстраційне посвідчення: UA/8419/01/01, ціна 48грн.40 коп.

Накладна: ТОВ «Томаш» м.Харків вул. Тракторна, 2 № РН- 24985 від 14.03.2024р., кількість 120фл. На час перевірки в аптеці – 29 флаконів.

Фуросемід табл. 40 мг № 50, сер. 18516022024 виробник Борщагівський ХФЗ (Україна) Реєстраційне посвідчення: UA/8522/01/01, ціна 34грн, 40 коп.

Накладна: ТОВ «Оптіма-фарм» м.Київ, вул. Інститутська 145 № рк- 847963 від 10.02.2024р 20 уп. На час перевірки в аптеці – 8 уп.

Представте алгоритм дій з приймання лікарських засобів в аптеку від оптового постачальника та перелічіть обов'язки «Уповноваженої особи».

Визначити кількісний обсяг замовлення Анальгін, таб. 0,5 №10. Прогнозований залишок – 40 уп., середній продаж за день – 10 уп. за умови, що раз в 5 днів здійснюється перевірка запасів, два дні витрачається на пошук постачальників, оформлення замовлення та отримання ліків, резервний запас становить середню норму продажу препарату за день.

Формула кількісного обсягу замовлення

$$КОЗ = (ППТЗ + ПОЗ) * СДНП + РЗ - О$$

На підставі первинних облікових документів та рецептів здійснити предметно-кількісний облік наркотичної речовини – кодеїну фосфату, враховуючи наступні дані:

залишок на початок лютого 20__ р. – 0,30 г;

перше постачання за рахунком-фактурою №1256/08 від 2.02.20____ р. – 0,44 г;
друга поставка за рахунком-фактурою №4553/08 від 15.02.20____ р. – 0,68 г;
видаток по днях лютого, в г:

- за амбулаторною рецептурою: 5.02 – 0,02; 19.02 – 0,03; 28.02 – 0,05;
- лікувально-профілактичним закладам: 3.02 – 0,02; 7.02 – 0,51; 8.02 – 0,03;
13.02 – 0,01; 15.02 – 0,02; 17.02 – 0,03; 21.02 – 0,015; 22.02 – 0,01; 24.02 – 0,05;
26.02 – 0,75

Зробіть висновок про результати інвентаризації, враховуючи такі дані:
(розрахуйте нестачу

фенобарбіталу (грам), норму природної втрати та зробіть висновок)

Залишок за результатами попередньої інвентаризації 94,0 г

надходження за міжінвентаризаційний період 750,00

витрата за міжінвентаризаційний період 740,0 г

фактичний залишок на поточну інвентаризацію 100,02 г

Розрахувати середньоквартальні товарні запаси лікарських засобів в аптеці за умови:

Залишок ТЗ на 01 січня – 5627000, на 31 січня - 4892500

Залишок ТЗ на 01 лютого – 4892500, на 27 лютого – 4920300

Залишок ТЗ на 01 березня - 4920300, на 31 березня – 5278000

Розрахувати середньоквартальну продуктивність праці, якщо середньоспискова кількість працівників аптеки становить 21,5.

З ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЯ ЛІКІВ»

ЗАВДАННЯ 1. Згідно отриманого пропису потрібно перевірити сумісність інгредієнтів, разові та добові дози отруйних, наркотичних та сильнодіючих речовин, провести розрахунки кількостей лікарських і допоміжних речовин, охарактеризувати технологічні операції з приготування лікарської форми, зазначити вимоги санітарно-гігієнічних вимог та правил фармацевтичного порядку у процесі приготування, оформити лицевий бік паспорту письмового контролю, упакувати та оформити до відпуску лікарську форму, здійснити оцінку якості приготовленого препарату.

Rp: Dibazoli 0.1

Sacchari 0.3

Misce, fiat pulvis

Da tales doses №10

Signa. По 1 порошку 3 рази на день.

Rp: Iodi 0.3

Paraffini 15.0

Spiritus aethylici 95° 10 мл

Chloroformii 80.0

Misce. Da. Signa: Паста Розенталя для теплих пов'язок

Rp: Atropini sulfatis 0.0005

Sacchari 0.3
Misce, fiat pulvis
Da tales doses №10
Signa. По 1 порошку 3 рази на день

Rp: Extracti Belladonnae 0.015
Natrii hydrocarbonatis 0.3
Misce, fiat pulvis
Da tales doses №10
Signa. По 1 порошку 3 рази на день

Rp: Aethylmorphini hydrochloridi 0.02
Analgini 0.25
Misce, fiat pulvis
Da tales doses №10
Signa. По 1 порошку 3 рази на день

Rp: Solutionis Acidi hydrochlorici 2% 180ml
Pepsini 3.0
Misce. Da. Signa: По десертній ложці тричі на день.

Rp: Zinci oxydi
Talci ana 5.0
Amyli
Olei Ricini ana 10.0
Olei Helianthi 70.0
Misce, fiat linimentum.
Da. Signa. Для пов'язок на ногу.

Rp: Levomycetini 1.0
Olei Ricini 20.0
Emulgentis 9.0
Thymoli 0.15
Aquaе purifikatae ad 100ml
Misce. Da. Signa. Для пов'язок на ногу.

Rp: Solutionis Atropini sulfatis 0.1% 10ml
Da. Signa. По 5 крапель 2 рази на день

Rp: Dimedroli 0.3
Glucosi 20.0
Solutionis Natrii bromidi 3% 50ml
Misce. Da. Signa. По столовій ложці три рази на день

Rp: Protargoli 1.0
Lanolini 4.0
Vaselini 6.0
Misce, fiat unguentum
Мазь для ран.

Rp: Riboflavini 0.06
Acidi ascorbinici 0.1
Glucosi 0.2
Misce, fiat pulvis
Da tales doses №6
Signa. По 1 порошку 3 рази на день.

Rp: Adonisidi 5ml
Tincturae Valerianae
Tincturae Convallariae ana 10ml
Natrii bromidi 2.0
Mentholi 0.1
Misce. Da. Signa. Приймати по 20 крап. 3 рази на день

Rp: Codeini phosphatis 1.0
Natrii hydrocarbonatis 2.0
Natrii benzoatis 2.0
Glucosi 10.0
Liquoris ammonii anisatis 5ml
Aquae purificatae ad 150 ml
Misce. Da. Signa. По десертній ложці 3 рази на день

Rp: Coffeini natrii benzoatis 2.0
Natrii bromidi 2.0
Glucosi 10.0
Pertussini 10.0
Aquae purificatae 200ml
Misce. Da. Signa. По десертній ложці 3 рази на день.

Rp: Ephedrini hydrochloride 0.1
Dimedroli 0.2
Mentholi 0.3
Zinci oxydi 2.0
Lanolini 8.0
Vaselini 20.0
Misce, fiat unguentum

Da. Signa. Мазь для носа.

Rp: Solutionis Acidi ascorbici 5% 50ml
Sterilisa!

Da. Signa. По 2мл в/м 2 рази на день

Rp: Solutionis Natrii hydrocarbonatis 5% 100ml
Sterilisa!

Da. Signa. Для в/в

Rp: Solutionis Glucosi 40% 100ml
Sterilisa!

Da. Signa. Для в/в

Rp: Ichthyoli 0.25
Masse gelatinosae q.s.
Misce, fiat suppositorium
Da tales doses №10
Signa. По 1 супозиторию на ніч

Rp: Xeroformii 0.3
Butyrolі q.s.
Misce, fiat suppositorium
Da tales doses №10
Signa. По 1 супозиторию на ніч.

Rp: Chlorali hydrate 0.3
Cerae feavi 0.25
Olei Cacao 2.0
Misce, fiat suppositorium
Da tales doses №6
Signa. По 1 супозиторию на ніч.

Rp: Dimedroli 0.05
Papaverini hydrochloride 0.05
Novocaini 0.15
Oleum Cacao q.s.
Misce, fiat suppositorium
Da tales doses №10
Signa. По 1 супозиторию на ніч

Rp: Theophyllini 0.2
Olei Cacao q.s.

Mise, fiat suppositorium
Signa. По 1 супозиторію на ніч.

Rp: Mucilaginis seminum Lini 60.0
Benzonaphtholi 0.5
Misce. Da. Signa. По стол. ложці перед їжею.

Rp: Mucilaginis Amyli 100.0
Da. Signa. Приймати перед їдою по ½ склянки.

Rp: Decocti cortices Frangulae 20.0 – 200ml
Natrii sulfatis 20.0
Misce. Da. Signa. Приймати по стол. ложці зранку і ввечері.

Rp: Infusi herbae Thermopsidis 200ml
Da. Signa. По десертній ложці 3 рази на день.

Rp: Infusi radicis Althaeae 100ml
Natrii benzoatis
Natrii hydrocarbonatis ana 2.0
Elexiri pectoralis 3ml
Misce. Da. Signa. По десертній ложці 3 рази на день.

Rp: Unquenti streptocidi 3% 10.0
Da. Signa. Змазувати рани

З ДИСЦИПЛІНИ «ФАРМАКОЛОГІЯ»

ЗАВДАННЯ 1. Вирішити ситуаційну задачу. Обґрунтувати відповідь. Вказати фармакологічну групу, до якої належить лікарський засіб, пояснити його механізм дії, зазначити основні показання до застосування, можливі побічні ефекти та протипоказання. Виписати рецепт.

У хворого з серцевою недостатністю з'явилися периферичні набряки. Застосування діуретиків гідрохлортіазиду та фуросеміду не сприяло значному діуретичному ефекту і поліпшенню стану. В крові пацієнта виявлено підвищений вміст альдостерону.

Хворому, що надійшов в хірургічне відділення лікарні необхідно провести операцію, застосувавши, з метою знеболення, нейролептанальгезію.

Пацієнту призначено препарат, що містить алкалоїд з рослини *Glaucium flavum* (Мачок жовтий), який вибірково пригнічує центральні ланки кашльового рефлексу, не пригнічує дихальний центр, не викликає наркотичної залежності.

Після перенесеного інфаркту міокарда у хворого виникла шлуночкова аритмія. Серцевий ритм нормалізувався після введення протиаритмічного засобу з місцевоанестезуючою активністю.

Підліткові 17 років, що страждає депресією призначено антидепресант - вибіркового інгібітор зворотного нейронального захоплення серотоніну.

Хворому з метою лікування цукрового діабету 2 типу призначено гіпоглікемічний засіб - похідне сульфонілсечовини.

Хворий відчув гострий біль в ділянці серця. Після сублінгвального прийому лікарського засобу напад болю швидко минув, але у хворого з'явилася слабкість, сильний головний біль, запаморочення. При вимірі артеріального тиску - виражена гостра гіпотонія.

Хворому з діагнозом «інфільтративний туберкульоз» проводилася терапія протитуберкульозним препаратом ізоніазидом. Через 6 місяців від початку лікування хворий став скаржитися на болі в ногах, парестезії, періодичні судоми. Невропатологом діагностовано периферичний неврит.

Хворому, що страждає на бронхіальну астму, призначено будесонід у вигляді інгаляцій. Через 3 місяці від початку лікування хворого стали турбувати білі плівчасті накладки на язиці та слизовій оболонці ротової порожнини.

Хворому, що страждає на гіпертонічну хворобу, призначено лікарський засіб з групи інгібіторів АПФ, який є первинно активним препаратом з тривалістю дії близько 24 годин та застосовується 1 раз на добу.

Хворому в складі комплексної терапії виразкової хвороби шлунка призначено лікарський засіб, який селективно блокує M1-холінорецептори обкладових і головних клітин слизової оболонки шлунка та гальмує стимулювальний вплив блукаючого нерва на шлункову секрецію.

Хворому для лікування хронічної інфекції сечовивідних шляхів призначено нітрофурантоїн (фурадонін).

Хворому на атеросклероз був призначений Ловастатин всередину по 0,04 г на ніч. Також, лікар застеріг хворого від вживання під час лікування ловастатином соку грейпфрута.

Хворому для лікування бактеріальної пневмонії призначено напівсинтетичний пеніцилін, який, зокрема, застосовується в схемах ерадикації *Helicobacter pylori*.

Для усунення марення і галюцинацій хворому на шизофренію призначено хлорпромазин (аміназин).

Хворому з гострим бронхітом лікар призначив ампіцилін та муколітичний препарат, який є специфічним антидотом при отруєнні парацетамолом.

У комплексному лікуванні ішемічної хвороби серця з метою зменшення загрози тромбозу хворому призначений препарат, в основі механізму дії якого лежить блокада циклооксигенази-1 тромбоцитів.

Хворому з хронічним бронхітом призначено антибіотик широкого спектру дії, який відноситься до групи тетрациклінів. Застосовується зазвичай 2 рази на добу в добовій дозі 0,2 г.

Хворому з ангіоневротичним набряком призначено антигістамінний лікарський засіб. Препарат розчинний у жирах, легко проникає через гематоенцефалічний бар'єр, викликає виражений седативний і снодійний ефекти; проявляє незначну гангліоблокуючу дію, яка може стати причиною зниження АТ, підвищує судомну активність мозку, тому може провокувати судомний напад у пацієнтів, що хворіють на епілепсію.

У хворого з тромбофлебітом підшкірних вен, який на протязі 2-х тижнів приймає *варфарин*, виникли шкірні крововиливи.

Під час обстеження виявлено зниження рівня протромбіну, мікрогематурію.

У чоловіка 30 років після переохолодження в ділянці крил носа та верхньої губи з'явилися дрібні згруповані міхурці, заповнені серозним вмістом. Лікар встановив діагноз: простий герпес.

У підлітка 15 років, ослабленого внаслідок перенесеного інфекційного захворювання, діагностовано аскаридоз.

У жінки на чотирнадцятому тижні вагітності діагностована протозойна інфекція – токсоплазмоз без ознак інфікування плоду. Перша вагітність у неї закінчилась народженням мертвої дитини, друга – викиднем.

Дитині 7-ми років з метою лікування кишкової інфекції призначено протимікробний засіб, похідне нітрофурану, який практично не всмоктується зі шлунково-кишкового тракту, в терапевтичних дозах не порушує рівноваги сапрофітної бактеріальної флори товстого кишечника, не спричиняє розвитку резистентних штамів патогенних мікроорганізмів і перехресної стійкості бактерій до інших протимікробних засобів.

Хворому з гіпертонічною хворобою на фоні цукрового діабету 2 типу призначено препарат, який зменшує стимулюючий вплив симпатичної іннервації на серцево-судинну систему внаслідок стимуляції І1-імідазолінових рецепторів в довгастому мозку та у значно меншій мірі - центральних $\alpha 2$ -адренорецепторів. Лікарський засіб швидко та майже повністю абсорбується у ШКТ, виводиться з організму в основному нирками.

Хворому з хронічною серцевою недостатністю призначено лікарський засіб, який селективно і конкурентно блокує $\beta 1$ -адренорецептори, має найвищу $\beta 1$ -селективність серед всіх відомих β -адреноблокаторів (співвідношення $\beta 1/\beta 2$ -блокади становить близько 300). Крім того, препарат модулює синтез ендотеліального релаксуючого фактору (оксиду азоту).

Хворому з неврозом призначено лікарський засіб - похідне бензодіазепіну. Існує в лікарських формах для парентерального (розчин для ін'єкцій в ампулах) і перорального (таблетки) введення. Усуває почуття страху, тривоги, напруженості. Має протисудомний ефект. Не усуває марення, галюцинації.

Хворому на ревматизм призначено лікарський засіб, який є сумішшю бензатину бензилпеніциліну стерильного – 1 200 000 ОД та бензилпеніциліну новокаїнової солі стерильної – 300 000 ОД. Випускається у формі порошку для приготування суспензії для ін'єкцій. Вводять тільки внутрішньом'язово.

Хворий в складі комплексної терапії виразкової хвороби шлунку приймає ранітидин. Внаслідок недостатньої ефективності, лікар замінив його на омепразол.

Хворий, який страждає на гіпертонічну хворобу та ревматоїдний артрит, приймає еналаприл та диклофенак.

5. Еталони відповідей

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЕКОНОМІКА ФАРМАЦІЇ

ЗАВДАННЯ 1. Здійсніть приймальний контроль рецепта та проведіть його документальне оформлення від приймання до відпуску виготовленої лікарської форми

ЗРАЗОК ВІДПОВІДІ

У процесі прийому рецепта асистент фармацевта повинен перевірити правильність його виписування та оформлення, наявність обов'язкових реквізитів, термін дії рецепта. Перевірити сумісність інгредієнтів та дозування відповідно до віку хворого, звернути увагу на ЛЗ, що підлягають предметно-кількісному обліку.

Особливості щодо заповнення рецептурних бланків (згідно Наказу МОЗ № 360 «Про затвердження Правил виписування рецептів на лікарські засоби і вироби медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків»):

ФОРМА

рецептурного бланка № 1 (ф-1) для виписування лікарських засобів і виробів медичного призначення, що відпускаються за повну вартість, безоплатно або з доплатою

Найменування закладу охорони здоров'я або прізвище, ім'я, по батькові ФОП ____

Лаурисько	В.Г. _____			
Місцезнаходження закладу охорони здоров'я або ФОП*	м.Олександрія, вул. Зелена, 8			
Код за ЄДРПОУ /	Реєстраційний		номер	
облікової картки	платника		податків**	
_____27458936_____				
Реквізити діяльності або про	ліцензії з рішення	на	провадження медичної органі	господарської практики ліцензування провадження
господарської діяльності з медичної практики	видачу ліцензії	на	на	
_____ АВ № 878925 _____				

Медична документація ф-1

РЕЦЕПТ № _____ 5 "____16____" _____ червня _____ 20 ____ р.
дорослий, дитячий (потрібне підкреслити) _____
За повну вартість _____
(дата виписування рецепта)

Безоплатно	джерело	фінансування
З доплатою	джерело	фінансування

Прізвище, ініціали та вік хворого _____ Вєревський О.Ф. _____
Номер карти амбулаторного чи _____ стаціонарного хворого
7851 _____
Прізвище та ініціали лікаря _____ Самсонов Я.В. _____

0,255 I Rp: Codeini phosphatis 0,01
0,192 Camphorae 0,05
0,21 Natrii hydrocarbonatis 0,2
уп. 0,30 Misce, fiat pulvis

всього: 0,957

Заокруглення: 0,96 Da tales doses N 3.

ПДВ 20% 1,12 Signa: По 1 порошку 3 рази на день

t.l.34.10

Всього до сплати:

35,22

I Rp:

I

I

I Rp:

I

I

Додаткова інформація

Підпис та особиста печатка лікаря

Рецепт дійсний протягом 1 місяця

Штамп аптеки

№ _____ лікарської _____ форми _____
індивідуального виготовлення _____ Перевірів _____ Відпустив _____
Виготовив _____

1. Рецепти заповнюються чітко і розбірливо, кульковою ручкою з обов'язковим заповненням належної інформації, передбаченої відповідною формою бланка Рецепта. Виправлення в Рецепті не дозволяються.
2. Забороняється нанесення на рецептурний бланк інформації (в тому числі рекламної), крім визначеної у цьому розділі.
3. На Рецептах зазначається міжнародна непатентована назва лікарського засобу. Торговельна назва зазначається, якщо лікарський засіб не має міжнародної непатентованої назви, належить до лікарських засобів біологічного походження або подібних біологічних лікарських засобів (біосимілярів).

Забороняється скорочення близьких за найменуванням інгредієнтів, що може призвести до плутанини стосовно того, який лікарський засіб виписано.4. Правила заповнення рецептурного бланка форми № 1 (ф-1):

1) у частині бланка вище лінії відрізу, яка залишається у суб'єкта господарювання, лікар якого виписав Рецепт, зазначаються прізвище, ініціали та вік хворого, назви лікарських засобів із зазначенням форм випуску та виписаної кількості лікарських засобів, номер бланка друкарським способом та дата виписування (число, місяць, рік) Рецепта;

2) у частині бланка, яка видається хворому, нижче лінії відрізу у відповідних графах для закладів охорони здоров'я зазначаються найменування закладу охорони здоров'я, його місцезнаходження, код за ЄДРПОУ, номер та дата (число, місяць, рік числовим способом) видачі ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики або номер та дата (число, місяць, рік числовим способом) рішення органу ліцензування про видачу ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики;

3) у частині бланка, яка видається хворому, нижче лінії відрізу у відповідних графах для ФОП зазначаються прізвище, ім'я та по батькові ФОП, лікар якого виписує Рецепт, місцезнаходження (місце провадження діяльності) ФОП, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті), номер та дата (число, місяць, рік числовим способом) видачі ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики або номер та дата (число, місяць, рік числовим способом) рішення органу ліцензування про видачу ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики;

4) у графі «Рецепт №_____» зазначається номер Рецепта друкарським способом та підкреслюється слово «дорослий» у випадку виписування Рецепта особі віком від 18 років, або «дитячий» у випадку виписування Рецепта особі віком до 18 років;

5) у графі «(дата виписування Рецепта)» зазначаються число, місяць та рік виписування Рецепта;

6) у Рецепті підкреслюється «за повну вартість», якщо пацієнт оплачує лікарський засіб за власні кошти, або «безоплатно», якщо для лікарського засобу передбачено безоплатний відпуск для пацієнта, або «з доплатою», якщо лікарський засіб відпускається на пільгових умовах або пацієнт частково оплачує вартість лікарського засобу;

7) у графі «джерело фінансування» зазначаються назва та код бюджетної програми, за рахунок фінансування якої лікарський засіб відпускається пацієнту безоплатно або з доплатою;

8) у Рецепті зазначаються прізвище, ініціали та вік хворого, якому

виписується Рецепт, номер його карти амбулаторного чи стаціонарного хворого;

9) у Рецепті зазначаються прізвище та ініціали лікаря, який виписує Рецепт. Рецепт засвідчується підписом та особистою печаткою лікаря.

Засвідчувати печаткою лікаря не заповнені та не підписані лікарем рецептурні бланки забороняється;

10) на рецептурних бланках форми № 1 (ф-1) дозволяється виписувати не більше трьох найменувань лікарських засобів.

Одне найменування лікарського засобу виписується у разі призначення: - пільговим категоріям населення на рецептурному бланку форми № 1 (ф1); лікарських засобів, вартість яких підлягає державному відшкодуванню, на рецептурному бланку форми № 1 (ф-1);

- лікарських засобів на спеціальному рецептурному бланку форми № 3 (ф3);

11) в частині звернення лікаря до фармацевтичного працівника у Рецепті зазначаються:

латинською, або англійською, або українською мовою назва лікарського засобу, а саме: міжнародна непатентована назва, торговельна назва у випадках, визначених пунктом 3 цього розділу, назва формоутворюючих та коригуючих речовин, склад лікарського засобу, лікарська форма, звернення лікаря до фармацевтичного працівника про виготовлення та/або видачу лікарського засобу. Скорочення зазначаються тільки латинською мовою;

державною мовою або мовою міжнаціонального спілкування пишеться спосіб застосування ліків із зазначенням дози, частоти, часу та умов прийому.

Забороняється обмежуватися загальними вказівками типу «Зовнішнє», «Відомо» тощо;

державною мовою позначки «Хронічно хворому», «За спеціальним призначенням» та на паперових рецептурних бланках додатково засвідчуються підписом та печаткою лікаря.

Використання латинських скорочень дозволяється тільки відповідно до прийнятих у медичній та фармацевтичній практиці;

12) у графі «Додаткова інформація» зазначається номер страхового поліса (за наявності), а для Рецептів на лікарські засоби, вироби медичного призначення, які відпускаються з доплатою чи безоплатно, зазначається інформація, необхідна для виконання державних, регіональних або місцевих програм, в тому числі уточнююча інформація щодо графі «Джерело фінансування».

Особливості заповнення Рецептів на лікарські засоби, що виготовляються в умовах аптеки:

1) Рецепти на лікарські засоби, які виготовляються в аптеці, заповнюються в розгорнутому вигляді;

2) назви наркотичних (психотропних) та отруйних лікарських засобів пишуться на початку Рецепта, далі - усі інші лікарські засоби (інгредієнти);

3) при виписуванні наркотичних (психотропних), отруйних та

сильнодіючих лікарських засобів у дозах, що перевищують вищі одноразові дози, медичний працівник зобов'язаний написати дозу цього засобу словами і поставити знак оклику;

4) кількість твердих та сипучих лікарських засобів зазначається у грамах (0,001; 0,01; 0,5; 1,0), рідких - у мілілітрах, грамах, краплях;

5) за потреби негайного відпуску хворому ліків у верхній частині Рецепта проставляється позначка «cito» (швидко) або «statim» (негайно);

6) на зворотньому боці рецептурного бланка проставляються штамп аптеки, яка виготовила лікарський засіб, номер лікарської форми індивідуального виготовлення. У графах «Перевірів», «Відпустив», «Прийняв», «Виготовив» зазначаються прізвища, ініціали та проставляються підписи фармацевтичних працівників, які заповнюють ці графи.

Отже, приймаючи рецепт, фахівець здійснює один з видів запобіжних заходів, а саме – приймальний контроль.

При прийомі рецептів та відпуску лікарських засобів з аптек потрібно перевірити:

1. Відповідність форми рецептурного бланку лікарського пропису
2. Наявність обов'язкових реквізитів
3. Наявність додаткових реквізитів
4. Правомочність особи, яка виписала рецепт
5. Правильність оформлення пропису та способу застосування
6. Вищі разові та вищі добові дози (при необхідності)
7. Норми відпуску ЛЗ, для яких вони встановлені
8. Термін дії рецепта
9. Сумісність інгредієнтів

Зберігання та знищення рецептів

Рецепт надійшов 16 червня 20__ р.

Даний рецепт містить наркотичну речовину кодеїну фосфат, яка підлягає предметно-кількісному обліку (ПКО), тому підкреслюється червоною кульковою ручкою. Так як кодеїну фосфат є в суміші з іншими лікарськими речовинами (камфора та натрію гідрокарбонат), тому виписаний на бланку Ф-1. ВРД, ВДД і норма відпуску для кодеїну фосфату (наркотична речовина, список Б) не завищені:

$0,01 \times 3 = 0,03$ (загальна кількість);

0,01 доза на 1-н прийом (разова доза, а ВРД 0,1г)

$0,01 \times 3 = 0,03$ (добова доза, в ВДД 0,3г)

Норма відпуску для кодеїну фосфату 0,2г (наказ №360)

Термін його дії – 1 місяць з дня виписки, рецепт дійсний. Пацієнту замість рецепта, який залишається в аптеці, виписується сигнатура. Термін зберігання в аптеці 1 рік, не враховуючи поточного.

Розрахунок вартості лікарської форми до 4-го знаку після коми:

Codeini phosphatis $0,01 \times 3 = 0,03$, вартість за 10,0 г 85,00 грн.

Складаємо пропорцію 10,0 – 85,00

ЗАВДАННЯ 2. В аптеку надійшли лікарські засоби від оптового постачальника за супровідними документами.

Наведіть алгоритм дій з приймання лікарських засобів в аптеку від оптового постачальника та перелічіть обов'язки «Уповноваженої особи».

Лікарські засоби та вироби медичного призначення надходять в аптеки від постачальників, які мають ліцензії на право оптової реалізації. Копії ліцензій додаються до договорів і зберігаються в аптеках. У процесі відвантажування фармацевтичних товарів постачальник формує пакет супровідних документів: рахунок, товарнотранспортну і податкову накладні (в електронному вигляді), сертифікати якості на кожную серію ЛЗ, висновки щодо якості для імпортованих ЛЗ та медичних імунобіологічних препаратів (МІБП). На підставі цих документів в аптеці здійснюється приймання товару за кількістю та якістю. У випадку сумнівів відносно якості товару матеріально відповідальні особи здійснюють перевірки, за якими складається акт про встановлену розбіжність у кількості і якості при прийманні товару. Товар вміщують в «Карантин». Згідно з договором запрошується представник постачальника та за його участі створюється комісія для подальшого приймання товару. Якщо в результаті приймання виявлено бій, недостача, пошкодження або брак, комісія складає акт у трьох примірниках. Перший є підставою для пред'явлення претензії листом, другий надсилається в організацію, якій підпорядкована аптека для одержання дозволу на списання виявлених розбіжностей, третій залишається в аптеці. Аптечні заклади повинні забезпечити проведення вхідного контролю якості ЛЗ, які надійшли від постачальника. Вхідний контроль якості проводить уповноважена особа, призначена наказом керівника аптечного закладу. Її прізвище, контакти необхідно повідомити територіальній Держлікслужбі. Вхідний контроль якості ЛЗ в аптеках регламентовано наказом МОЗ України від 29.09.2014 р. № 677 "Про затвердження Порядку контролю якості ЛЗ під час оптової та роздрібної торгівлі". Згідно цього НПА головними обов'язками уповноваженої особи (УО) є:

- 1) перевіряти ЛЗ, які надходять в аптеку, і супровідні документи – накладні (з обов'язковим зазначенням найменування, дозування, ЛФ, номера серії, терміну придатності, кількості, назви виробника), сертифікати якості серії ЛЗ, висновки про якість ввезених в Україну ЛЗ (для ЛЗ іноземного виробництва), висновки про відповідність МІБП вимогам державних і державних і міжнародних стандартів (для медичних імунобіологічних препаратів); відомості про державну реєстрацію ЛЗ;
- 2) оформляти висновок вхідного контролю якості ЛЗ шляхом відмітки на прибутковій накладній: «Вхідний контроль проведено, результат позитивний/негативний, дозволено/не дозволено до реалізації, підпис, П.І.Б. уповноваженої особи, дата проведення вхідного контролю»;
- 3) здійснювати ведення реєстру ЛЗ, які надійшли до суб'єкта господарювання та ведення обліку рішень Держлікслужби, щодо якості ЛЗ в електронному та/або паперовому вигляді з можливістю термінового формування реєстрів руху ЛЗ на виконання запитів Держлікслужби та її територіальних органів;

- 4) перевіряти наявність в аптеці ЛЗ, обіг яких заборонено в Україні; ЛЗ, незареєстрованих в Україні та термін придатності яких минув;
- 5) надавати територіальній Держлікслужбі інформацію про виявлені неякісні ЛЗ; ЛЗ, стосовно яких виникла підозра у фальсифікації; фальсифіковані та незареєстровані ЛЗ заходів щодо вилучення їх з обігу шляхом поміщення в спеціально відведену, чітко визначену, промарковану карантинну зону (приміщення), окремо від іншої продукції, з позначенням «Карантин» із зазначенням причин вилучення з обігу та дати переміщення;
- 6) вживати заходів, що зазначені в рішеннях Держлікслужби щодо якості ЛЗ;
- 7) постійно здійснювати моніторинг умов зберігання ЛЗ відповідно до вимог інструкції для медичного застосування ЛЗ;
- 8) надавати дозвіл на відпуск ЛЗ до структурних підрозділів аптеки. Товари, що надійшли до аптеки та були прийняті матеріальновідповідальними особами на зберігання, відображаються в Журналі реєстрації надходження товарів за групами в аптеці. Цей журнал ведеться відповідно до груп: товар, у тому числі мінеральні води, ЛЗ і хімічні товари, перев'язувальні матеріали / предмети догляду за хворими, мило туалетне, парфумерія, окулярна оптика тощо. Журнал ведеться у двох цінах: оптовій та роздрібній. Наприкінці місяця дані узагальнюються.

Проставлення торгової націнки на отримані ЛЗ здійснюється з урахуванням норм ЗУ «Про ціни і ціноутворення», Постанови КМУ № 955 від 17.10.2008 р. «Про заходи стабілізації цін на ЛЗ і ВМП», Постанови КМУ № 333 від 25.03.2009 р. «Деякі питання державного регулювання цін на ЛЗ і ВМП»:

1) на лікарські засоби, включені до Національного переліку основних лікарських засобів (крім наркотичних, психотропних лікарських засобів, прекурсорів та медичних газів), граничні постачальницько-збутові надбавки не вище ніж 10 відсотків, що нараховуються до оптово-відпускної ціни з урахуванням податків та зборів, та граничні торговельні (роздрібні) надбавки, виходячи із закупівельної ціни з урахуванням податків, що не перевищують такі розміри:

Закупівельна ціна, гривень Торговельна (роздрібна) надбавка до закупівельної ціни, відсотків

До 100 (включно) 25

Більше ніж 100 до 500 (включно) 20

Більше ніж 500 до 1000 (включно) 15

Більше ніж 1000 -10;

2) на лікарські засоби (крім наркотичних, психотропних лікарських засобів, прекурсорів та медичних газів), які придбаваються повністю або частково за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, граничні постачальницько-збутові надбавки не вище ніж 10 відсотків, що нараховуються до оптово-відпускної ціни з урахуванням податків та зборів, та граничні торговельні (роздрібні) надбавки не вище ніж 10 відсотків, що нараховуються до закупівельної ціни з урахуванням податків;

на препарати інсуліну, вартість яких підлягає реімбурсації відповідно до законодавства, граничні постачальницько-збутові надбавки в розмірі 10 відсотків, що нараховуються до оптово-відпускної ціни з урахуванням податків, та граничні торговельні (роздрібні) надбавки в розмірі 10 відсотків, що нараховуються до закупівельної ціни з урахуванням податків.

Реєстр лікарських засобів, які надійшли до суб'єкта господарської діяльності

[illegible]

ТЕХНОЛОГІЯ ЛІКІВ

ЗАВДАННЯ 1

Згідно запропонованого пропису здійснити виготовлення екстемпоральної лікарської форми.

1. Перевірити сумісність інгредієнтів, у випадку необхідності перевірити разові і добові дози та норми відпуску отруйних та сильнодіючих речовин.
2. Провести розрахунки кількостей лікарських і допоміжних речовин, необхідних для приготування лікарської форми.
3. Обґрунтувати оптимальну технологію за стадіями виготовлення.
4. Виготовити лікарський препарат, з дотриманням санітарно-гігієнічних вимог та правил фармацевтичного порядку.
5. Упакувати та оформити до відпуску лікарську форму.
6. Оформити паспорт письмового контролю.
7. Здійснити контроль якості виготовленого лікарського засобу.

ФОРМА

рецептурного бланка № 1 (ф-1) для виписування лікарських засобів і виробів медичного призначення, що відпускаються за повну вартість, безоплатно або з доплатою

Найменування закладу охорони здоров'я або прізвище, ім'я, по батькові ФОП ____

Лаурисько В.Г._____
Місцезнаходження закладу охорони здоров'я або ФОП* м.Олександрія, вул. Зелена, 8
Код за ЄДРПОУ / Реєстраційний номер
облікової картки платника податків**
____27458936_____
Реквізити ліцензії на провадження господарської
діяльності з медичної практики
або рішення органу ліцензування
про видачу ліцензії на провадження
господарської діяльності з медичної практики ____АВ № 878925____

Медична документація ф-1

РЕЦЕПТ № ____5____ "____16____" ____січня____ 2024__ р.
дорослий, дитячий (потрібне підкреслити) (дата виписування рецепта)

За повну вартість

Безоплатно джерело фінансування

З доплатою джерело фінансування

Прізвище, ініціали та вік хворого ____Вереvський О.Ф.____

Номер карти амбулаторного чи стаціонарного хворого
7851____

Прізвище та ініціали лікаря ____Самсонов Я.В.____

! Rp:Acidi ascorbinici 5,0

Solutionis Natrii bromidi 20 % 40 ml

Kalii iodidi 1,0
Magnesii sulfatis
Glucosi ana 5,0
Tincture Leonuri 10 ml
Da tales doses N 3.
Signa: По 1 порошку 3 рази на день

	I	Rp: I I
--	---	---------------

	I	Rp: I I
--	---	---------------

Додаткова інформація

Підпис та особиста печатка лікаря

Рецепт дійсний протягом 1 місяця

№ _____ лікарської форми
індивідуального виготовлення _____ Перевірив _____ Відпустив _____

Виготовив _____

Штамп аптеки

Алгоритм дії . Послідовність виконання. Еталони алгоритму дії

Виписана ЛФ – складна мікстура, до складу якої входять лікарські речовини загального списку та настойка пустирника. Інгредієнти пропису сумісні. Мікстура може бути приготовлена.

Розрахунок:

ППК

(зворотний бік)

Загальний об'єм мікстури

$$V_z = 200 + 10 = 210 \text{ мл}$$

Маса сухих речовин (глюкоза і кислота аскорбінова)

$$5,0 + 5,0 = 10,0$$

Вміст порошків (%)

$$10,0 - 210 \text{ мл}$$

$$X - 100 \quad X = 10,0 \times 100 / 210 = 4,76 \% > 3 \% \text{ (КЗО потрібно враховувати)}$$

$$\text{КЗО (глюкоза)} = 0,69, \text{ КЗО (кислота аскорбінова)} = 0,61$$

Маса натрію броміду

$$4,0 - 100$$

$$X - 200 \quad X = 4,0 \times 200 / 100 = 8,0$$

Розчину натрію броміду 20 % (1:5)

$$20,0 - 100 \text{ мл}$$

$$8,0 - X \text{ мл} \quad X = 8,0 \times 100 / 20 = 40 \text{ мл}$$

Розчину калію йодиду 20 % (1:5)

20,0 – 100 мл

1,0 – X мл $X = 1,0 \times 100 / 20 = 5$ мл

Розчину магнеію сульфату 25 % (1:4)

25,0 – 100 мл

5,0 – X мл $X = 5,0 \times 100 / 25 = 20$ мл

Води очищеної $200 - (40 + 5 + 20 + 5,0 \times 0,69 + 5,0 \times 0,61) = 128,5$ мл ≈ 129 мл

Технологія. Приготування рідких лікарських форм з рідким дисперсійним середовищем в аптеках регламентується Наказом МОЗ України № 197 від 07.09.93 р. У підставку відмірюють 129 мл води очищеної і розчиняють 5,0 г кислоти аскорбінової та 5,0 г глюкози, розчин проціджують у флакон для відпуску з темного скла (калію йодид та натрію бромід світлочутливі речовини), додають 5 мл 20 % розчину калію йодиду, 20 мл 25 % розчину магнеію сульфату, 40 мл 20 % розчину натрію броміду. В останню чергу додають 10 мл настойки собачої кропиви. Закупорюють гумовими корками. Заповнюють лицевий бік

ППК.

ППК

(лицевий бік)

Дата № рецепта

Aquae purificatae 129 ml

Acidi ascorbinici 5,0 (КЗО – 0,61)

Glucosi 5,0 (КЗО – 0,69)

Solutionis Kalii iodidi 20 % 5 ml

Solutionis Magnesii sulfatis 25 % 20 ml

Solutionis Natrii bromidi 20 % 40 ml

Tincture Leonuri 10 ml

V_з = 210 ml

Приготував: Підпис

Перевірив: Підпис

Відпустив: Підпис

Підготуватися до роботи. Вимити руки водою з милом і продезінфікувати їх керуючись вимогами щодо особистої гігієни, відповідно до вимог НТД Підготувати робоче місце .Обробити стіл дезінфекційним розчином

Відповідно до вимог діючої НТД. Розчином перексиду водню 3% чи стериліуму

Контроль якості. (наказ МОЗ України № 812 від 17.10.12 р.). Перевірка якості включає всі види внутрішньоаптечного контролю :

- Письмовий

- Опитувальний

- Органолептичний (колір, смак, запах), а також однорідність і відсутність механічних домішок

- - Фізичний (загальний об'єм, який після виготовлення лікарського препарату не повинен перевищувати норм допустимих відхилень)

- Хімічний контроль (вибірково)

- Контроль при відпуску

Оформлення до відпуску. Етикетки: "Внутрішнє", "Зберігати в прохолодному, темному місці", "Перед уживанням збовтувати", "Берегти від дітей"

ФАРМАКОЛОГІЯ

ЗАВДАННЯ 1. Підліткові 17 років, що страждає депресією призначено антидепресант - вибірково інгібітор зворотного нейронального захоплення серотоніну.

1. Антидепресанти - вибірково інгібітори зворотного нейронального захоплення серотоніну: пароксетин, флуоксетин, флувоксамін, сертралін.

2. Механізм дії: мають значну антидепресивну активність, пов'язану з потужним специфічним інгібуванням зворотного захоплення серотоніну в синапсах нейронів ЦНС.

Показання до застосування: великі депресивні епізоди/розлади; нав'язливо-маніакальні розлади.

Побічні ефекти: зниження апетиту, нудота, блювання, діарея; головний біль, роздратованість, розлади сну, сексуальна дисфункція; при одночасному застосуванні з іншими серотонінергічними лікарськими засобами (наприклад, трамадол, триптани) може підвищуватись ризик виникнення серотонінового синдрому*.

*Серотоніновий синдром - стан, викликаний надмірним збудженням рецепторів серотоніну (5-HT_{2A} та 5-HT_{1A}), переважно в центральній нервовій системі, зазвичай включає тріаду симптомів:

- когнітивно-поведінкові розлади (збудження);

- нейро-м'язову збудливість (м'язову ригідність і/чи тремор, нерідко виявляють гіперрефлексію з нижніх кінцівок і атаксію);

- нестабільність вегетативних функцій: пітливість, помірне підвищення температури тіла, гіпертензія і тахікардія (серотонін шляхом прямого впливу спричиняє вазоконстрикцію багатьох судин (за винятком судин скелетних м'язів) через 5-HT₁ і/чи 5-HT₂-рецептори; також, він може посилювати впливи деяких ендогенних вазоконстрикторів, наприклад, ангіотензину II і катехоламінів).

Протипоказання: тяжка печінкова і ниркова недостатність, підвищена чутливість, судомні стани в анамнезі, вагітність, грудне вигодовування.

3. Rp: Fluoxetini 0,02

D.t.d.N. 20 in tab. obd.

S. По 1 таб. 1 р. на добу.

4. Для флуоксетину не характерний седативний ефект - препарат чинить деяку психостимулюючу дію.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка роботи здобувача освіти з дисципліни проводиться за чек-листом, який складається на основі оцінювання повноти виконання здобувачем алгоритму дій та критеріїв оцінювання практичної навички. На кожній із дисциплін екзаменатор оцінює усі етапи виконання завдань і визначає загальну суму балів.

Максимальна оцінка за виконання завдання з одної дисципліни становить 5 балів. Кожному пункту алгоритму, залежно від складності, присвоюється певна кількість балів. Значення кожного пункту може бути різним залежно від їх кількості, складності виконання тощо, але не більше і не менше п'яти. Після проходження всіх локацій здійснюють підрахунок набраних балів (максимальна кількість - 15 балів).

Практично орієнтований іспит вважається складеним, якщо студент після проходження всіх локацій має середній бал не менше ніж 3,0.

Критерії оцінювання практично орієнтованого іспиту

Чек-лист	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
2	2	«2» - незадовільно
2,1	2	
2,15	2	
2,2	2	
2,25	2	
2,3	2	
2,35	2	
2,4	2	
2,45	2	
2,5	2	
2,55	2	
2,6	2	
2,65	2	
2,7	2	
2,75	2	
2,8	2	
2,85	2	
2,9	2	
2,95	2	
3	3	«3» - задовільно
3,05	3	
3,1	3	
3,15	3	
3,2	3	
3,25	3	
3,3	3	
3,35	3	

3,4	3	
3,45	3	
3,5	3	
3,55	4	
3,6	4	«4» - добре
3,65	4	
3,7	4	
3,75	4	
3,8	4	
3,85	4	
3,9	4	
3,95	4	
4	4	
4,05	4	
4,1	4	
4,15	4	
4,2	4	
4,25	4	
4,3	4	
4,35	4	
4,4	4	
4,45	4	
4,5	5	«5» - відмінно
4,55	5	
4,6	5	
4,65	5	
4,7	5	
4,75	5	
4,8	5	
4,85	5	
4,9	5	
4,95	5	
5	5	

Матеріально-технічне забезпечення

Організація та економіка фармації

Документи управлінської звітності: прибуткові та видаткові ордери, касова книга, КОРО, розрахункові квитанції, журнали реєстрації прибуткових і видаткових касових ордерів, звіт про рух грошових засобів, товарний звіт, звіт про господарську діяльність аптеки, документи призначені для проведення інвентаризації товарно-матеріальних цінностей, документи, які супроводжують товар в аптеку, лабораторно-фасувальні журнали, журнали ПКО, журнали для реєстрації виготовлених лікарських засобів за індивідуальними рецептами, рецептурні бланки з виписаними лікарськими формами, прайс-листи на

лікарські засоби.

Технологія ліків

Рецептурні бланки з виписаними лікарськими формами, набір ступок з товкачками, ручні ваги-ВР1, ВР5, ВР10, ВР100, ваги Мора, набір різноваг, дозатор для поршків, набір мірного посуду, бюреткова установка, інфундирний апарат, штангласи з субстанціями лікарських засобів, допоміжні матеріали (паперові капсули, фільтрувальний папір, вата, марля), таро-закупорювальні матеріали, етикетки.

Таблиці із зазначенням вищих разових та добових доз, збільшення коефіцієнту об'єму, таблиці із коефіцієнтами водопоглинання лікарської рослинної сировини.

Фармакологія

Навчальні комплекти лікарських засобів.

Компендіум, Довідник Машковського "Лікарські засоби" 2 томи.

Рецептурні бланки.

Рекомендована література:

Основна:

Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР

Кодекс законів про працю України, затверджений Законом № 322-VIII від 10.12.1971 р.

Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII «Про захист прав споживачів»

Закон України від 19.11.1992 р. № 2801-XII «Основи законодавства України про охорону здоров'я»

Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР «Про оплату праці»

Закон України від 06.07.1995 р. № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг»

Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII «Про ліцензування видів господарської діяльності»

Закон України від 28.07.2022 р. № 2469-IX «Про лікарські засоби»

Закон України від 15.02.1995 р. № 60/95-ВР «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори»

Закон України від 07.01.2022 р. № 5081-VI «Про екстрену медичну допомогу»

Закон України від 02.12.2010 р. № 2735-VI «Про державний і ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції»

Закон України від 02.12.2010 р. № 2736-VI «Про загальну безпечність нехарчової продукції»

Закон України від 23.12.1997 № 771/97-ВР «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів»

Постанова КМУ від 15.06.2006 р. № 833 «Про затвердження Порядку торгівельної діяльності та правил торгівельного обслуговування на ринку споживчих товарів»

Постанова Правління Національного банку України від 29.12.2017 року № 148 «Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті України»

Постанова КМУ від 30.11.2016 р. № 929 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)»

Постанова КМУ від 05.12.2018 р. № 1022 «Про затвердження Державної стратегії реалізації державної політики забезпечення населення лікарськими засобами на період до 2025 року»

Постанова КМУ від 03.02.2010 р. № 260 «Деякі питання державного контролю якості лікарських засобів».

Постанова КМУ від 17.10.2008 р. № 955 «Про заходи стабілізації цін на лікарські засоби»

Постанова КМУ від 25.03.2009 р. № 333 «Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення»

Постанова КМУ від 02.07.2014 р. № 240 «Питання декларування зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби»

Постанова КМУ від 02.12.2015 р. № 1153 «Про затвердження Порядку ввезення, постачання і цільового використання лікарських засобів, медичних виробів та допоміжних засобів до них, що звільняються від оподаткування податком на додану вартість»

Постанова КМУ від 03.04.2019 р. № 426 «Про референтне ціноутворення на деякі лікарські засоби, що закуповуються за бюджетні кошти»

Постанова КМУ від 22.04.2020 р. № 341 «Про заходи щодо стабілізації цін на товари, що мають істотну соціальну значущість, товари протиепідемічного призначення»

Постанова КМУ від 17.08.1998 р. № 1303 «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань»

Постанова КМУ від 03.12.2009 р. № 1301 «Про затвердження Порядку забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення медичними виробами та іншими засобами»

Постанова КМУ від 23.03.2016р. № 239 «Деякі питання відшкодування вартості препаратів інсуліну»

Постанова КМУ від 09.11.2017 р. № 862 «Про державне регулювання цін на лікарські засоби»

Постанова КМУ від 25.04.2018 р. № 411 «Деякі питання електронної системи охорони здоров'я»

Постанова КМУ від 27.02.2019 р. № 135 «Деякі питання реімбурсації лікарських засобів»

Постанова КМУ від 28.07.2021 р. № 854 «Деякі питання реімбурсації лікарських засобів за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення»

Постанова КМУ від 06.05.2000 р. № 770 «Про затвердження переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів»

Постанова КМУ від 10.10.2007 р. № 1203 «Про затвердження гранично допустимої кількості наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, що містяться в препаратах»

Постанова КМУ від 03.06.2009 р. № 589 «Про затвердження Порядку провадження діяльності пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, та контролю за їх обігом»

Постанова КМУ від 13.05.2013 р. № 333 «Про затвердження Порядку придбання, перевезення, зберігання, відпуску, використання та знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів у закладах охорони здоров'я»

Постанова КМУ від 06.04.2016 № 282 «Деякі питання ліцензування господарської діяльності з культивування рослин, включених до таблиці І переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого Кабінетом Міністрів України, розроблення, виробництва, виготовлення, зберігання, перевезення, придбання, реалізації (відпуску), ввезення на територію України, вивезення з території України, використання, знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, включених до зазначеного переліку»

Постанова КМУ від 02.10.2013 р. № 753 «Про затвердження Технічного регламенту щодо медичних виробів»

Постанова КМУ від 02.10.2013 р. № 754 «Про затвердження Технічного регламенту щодо медичних виробів для діагностики *in vitro*»

Постанова КМУ від 02.10.2013 р. № 755 «Про затвердження Технічного регламенту щодо активних медичних виробів, які імплантують»

Постанова КМУ від 28.12.2016 р. № 1069 «Про затвердження переліку видів продукції, щодо яких органи державного ринкового нагляду здійснюють державний ринковий нагляд»

Постанова КМУ від 20.01.2021 р. № 65 «Про затвердження Технічного регламенту на косметичну продукцію»

Постанова КМУ від 23.05.2001 р. № 559 «Про затвердження переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, порядку проведення цих оглядів та видачі особистих медичних книжок»

Постанова КМУ від 30.08.2002 р. № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери»

Постанова КМУ від 29.12.2009 р. № 1418 «Про затвердження Порядку виплати надбавки за вислугу років медичним та фармацевтичним працівникам

державних та комунальних закладів охорони здоров'я»

Постанова КМУ від 14.07.2021 р. № 725 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників»

Постанова КМУ від 10.05.2022 р. № 577 «Про затвердження переліку медичних психіатричних протипоказань щодо виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби), що можуть становити безпосередню небезпеку для особи або оточуючих»

Лікарські засоби. Належна виробнича практика: Настанова СТ-Н МОЗУ 42-4.0:2020.

Лікарські засоби. Належна практика дистрибуції: Настанова СТ-Н МОЗУ 42-5.0:2014.

Лікарські засоби. Належна практика зберігання: Настанова СТ-Н МОЗУ 42-5.1:2011.

Належна аптечна практика: Стандарти якості аптечних послуг (Спільна настанова МФФ/ВООЗ з НАП).

Навчальний посібник з аптечної технології ліків: навч. посібник для здобувачів вищ. освіти спеціальності «226 Фармація, промислова фармація» / Т. Г. Ярних, Л. І. Вишневська, Т. М. Ковальова та ін; під ред. проф. Л. І. Вишневської, Т. Г. Ярних – Х.: Оригінал, 2021. – 119 с.

Технологія рідких лікарських засобів на основі гетерогенних систем. Колоїдні розчини. Суспензії: навч. посібник для шукачів вищ. освіти спеціальності «Фармація» фак. по підготовці іноземних громадян / Л. І. Вишневська, Н.П. Половко, Т.Н. Ковальова; під ред. Л. І. Вишневської та Н.П. Половко - Х.: Вид-во НФаУ, 2019. - 40 с.: іл. - (Серія «Бібліотека АТЛ»).

Технологія ліків: Навчально-методичний посібник для мед. ВНЗ І—ІІІ р.а. / Косяченко Н.М., Домбровська Т.А., Марчук О.С. та ін. — К.: ВСВ Медицина, 2018. — 464 с.

Аптечна технологія ліків 5 вид. Тихонов О.І. Ярних Т.Г. Навчально-методичний посібник для студентів ВНЗ та факультетів. Медицина, 2019. — 536 с

1. Фармакологія: Підручник для мед. ВНЗ І—ІІІ р.а. — 8-ме вид. Затверджено МОЗ / Нековаль І.В., Казанюк Т.В. — К., 2018. — 552 с.

2. Основи фармакології з рецептурою: підручник для вищ. мед. закладів освіти 1-2 рівнів акредитації / М. П. Скакун, К. А. Посохова; МОЗУ, ДВНЗ "Тернопільський ДМУ ім. І. Я. Горбачевського". — 3-тє вид., без змін. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2019. — 608 с.

Організація та економіка фармації: навчально-методичний посібник / Н.М. Косяченко, В.П. Горкуша, В.В. Кобрин, Н.П. Завадська. 2-е вид. К.: Медицина, 2021. 224с.

Організація та економіка фармації: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів/І.В. Вершкова, В.В.Крикля, О.В.Мартінова, Л.О.Горяча — 2-ге вид., перероб. — Х.: НФаУ, 2016 — 292 с.

Додаткова

Фармакологія за Рангом і Дейлом: в 2-х т. : пер. 9-го англ. вид. / Джеймс М. Ріттер [та ін.]; ред. пер.: Ганна Зайченко, Микола Хайтович. – Київ: Медицина, 2021.

Фармакологія: підруч. для студ. мед. та стомат. ф-тів вищ. мед. навч. закладів / І. С. Чекман, В. М. Бобирьов, В. Й. Кресюн та ін. – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 471 с.

Фармакологія в рисунках і схемах / В. В. Годован; за ред. В. Й. Кресюна. – Вінниця: Нова Книга, 2019. – 464 с.

Побічна дія ліків: підручник для студентів вищих закладів медичної освіти / І. Ф. Беленічев, Н. О. Горчакова, Н. В. Бухтіярова [та ін.]; Запорізький державний медичний університет. – Вінниця: Нова Книга, 2021. – 360 с.

Природничо-наукові основи фармакології [Текст]: навчальний посібник / Караташ А.В., Біланова Л.П. – Полтава: ПДМУ, 2021. – 137 с.

Технологія рідких лікарських засобів на основі гетерогенних систем: колоїдні розчини, суспензії: навч. посібник для здобувачів вищ. освіти спеціальності «Фармація» / Л. І. Вишневська, Н.П. Половко, Т.Н. Ковальова; за ред. Л. І. Вишневської та Н.П. Половко - Х.: Видво НФаУ, 2022. 80 с

Державна фармакопея України. — 2-е видання (ДФУ 2.0). — Х., 2018.

Вишневська, Л. І. Мистецтво фармацевтичної справи: від витоків до сьогодення. Art of pharmaceutical business: from the origins to the present : [монографія] /Л. І. Вишневська, Н. П. Половко, К. В. Толочко ; за ред. Л. І. Вишневської. Харків : НФаУ, 2021. 116 с.

Державна фармакопея України / Державне п-во «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». – 2-е вид. – Доповнення 3. – Х. : Державне п-во «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2018. – 416 с.

Конституція України (статті 24, 27, 49, 50)

Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»

Закон України «Про лікарські засоби»

Постанова КМУ № 929 Редакція від 03.10.2024, Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів).

Наказ Міністерства охорони здоров'я України 15.05.2006 N 275 Про затвердження Інструкції із санітарно-протиепідемічного режиму аптечних закладів

Кодекс законів про працю України

Податковий кодекс України.

Інформаційні ресурси:

Бібліотека ПДМУ [https:// biblumsa.blogspot.com](https://biblumsa.blogspot.com)

Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>

Нормативно-директивні документи МОЗ України. URL: [/http:// mozdocs.kiev.ua](http://mozdocs.kiev.ua)

Державний формуляр лікарських засобів. Випуск дванадцятий. / МОЗ України, 2020. URL: <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>

Державний реєстр лікарських засобів України. URL: <http://www.drlz.com.ua/ibp/ddsite.nsf/all/shlist?opendocument>.

Compendium online. URL: <https://compendium.com.ua/bad/>.

Щотижневик «Аптека». URL: <https://www.apteka.ua/>

Пошукова база ліків. URL: <https://tabletki.ua/uk/>.

Пошукова база ліків. URL: <http://likicontrol.com.ua/>.

Пошукова база Medscape. URL: Medscape
<https://www.medscape.com/pharmacists>.

Регуляторна база НТА України. URL: <https://www.hta.ua>

Центр тестування при МОЗ України <https://www.testcentr.org.ua/uk/>